

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.1.2014
COM(2014) 32 final

2014/0014 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Uredbe (EU) št. 1306/2013 glede sheme pomoči za oskrbo izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami ter mlekom

{SWD(2014) 28 final}

{SWD(2014) 29 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Splošno ozadje

Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o enotni skupni ureditvi trgov)¹ določa pravni in finančni okvir, ki urejata razdeljevanje izbranih kmetijskih proizvodov otrokom v šolah v okviru sheme šolskega mleka in sheme šolskega sadja.

Shemi sta se razvijali neodvisno druga od druge in v različnih obdobjih. Začetek sheme šolskega mleka sega v leto 1968, ko je bila vzpostavljena skupna ureditev trga za mleko, dejansko pa se izvaja od leta 1977. Shema šolskega sadja je novejša, nastala pa je kot politična zaveza v okviru reforme skupne ureditve trga za sadje in zelenjavo iz leta 2007. Sedanji shemi imata različna pravna in finančna okvira ter nekaj bistvenih medsebojnih razlik glede zasnove in delovanja.

Namen obeh šolskih shem je spodbuditi uživanje sadja in zelenjave ter mlečnih proizvodov, ki so pomembni sektorji evropskega kmetijstva, saj vsak med njimi prispeva približno 15 % vrednosti kmetijske proizvodnje Evropske unije (EU). Poleg njihovega gospodarskega pomena so koristni z vidika javnega zdravja in primerni za razdeljevanje šolskim otrokom.

Tudi v sedanjem času, ko se uživanje sadja in zelenjave ter mlečnih proizvodov zmanjšuje, je utemeljitev, zaradi katere sta bila vzpostavljeni oba šolski shemi, še vedno aktualna. Kljub različnim ukrepom na državni ravni in na ravni EU za povečanje uživanja teh proizvodov ter spodbujanje zdravja in kmetijstva se trend upadanja ni spremenil, zlasti za sveže sadje in zelenjavo ter konzumno mleko. Te razmere med drugim poslabšujejo sodobni trendi uživanja močno predelanih živil, ki pogosto vsebujejo veliko dodanih sladkorja, soli in maščobe, še dodatno pa se bodo poslabšale zaradi mlajših starostnih skupin.

Kljub uspešni vključitvi sedanjih shem v šole in priznanju njunega pomena je na podlagi sklepov iz različnih poročil in zunanjih ocen mogoče prepoznati določene pomanjkljivosti v njunih zasnovah in neučinkovitosti pri delovanju.

SKP za leto 2020 že vsebuje pomembne elemente, ki bodo po pričakovanjih rešili nekatere ugotovljene težave, zlasti s pomembnimi spremembami pri financiranju sheme šolskega sadja in krepitvi njene izobraževalne razsežnosti. Nova obveznost v okviru sheme šolskega mleka, ki od sodelujočih držav članic zahteva izdelavo strategije, bo pomagala ciljno usmeriti izvajanje sheme, kot se že izvaja v primeru sheme šolskega sadja. Opozoriti pa je treba, da je bil predlog Komisije o SKP za leto 2020 sprejet pred zaključkom zunanjih ocen sedanjih shem in pred objavo poročila Evropskega računskega sodišča (v nadaljnjem besedilu: Računsko sodišče).

Cilji predloga

Cilj predloga ni le odpraviti notranje težave pri delovanju shem in tako povečati njuno učinkovitost in uspešnost, ampak tudi zagotoviti enotnejši odziv politike, da bo v okviru shem mogoče uresničevati dolgoročne cilje in se uspešno odzvati na zunanje izzive. To je skladno s priporočilom Računskega sodišča, v katerem je navedeno, da „*sta potrebni večja koordinacija in sinergija med programoma, da se zagotovita vsesplošna skladnost pristopov k prehrani in učinkovito upravljanje*“. S tem predlogom se Komisija tudi odziva na obveznost poročanja, ki

¹ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in o razveljavitvi Uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20. 12. 2013, str. 671).

izhaja iz člena 225(c) Uredbe, glede možnosti širitve šolskih shem na oljčno olje in namizne oljke.

Prvič, cilj predloga je preusmeriti sedanjo zasnovo k dolgoročnim ciljem, zato da se okrepi izobraževalna razsežnost obeh shem, in prispevati k ponovnemu povezovanju mladih s hrano in njenimi viri, s čimer se krepí zavest o kmetijstvu in kmetijskih proizvodih ter o SKP in EU. Trenutno obstaja vrzel med zasnovo shem in temi cilji, saj jih shemi obravnavata različno. Medtem ko shema šolskega sadja že od samega začetka vključuje izobraževalno razsežnost, shema šolskega mleka od držav članic ne zahteva uporabe določenih izobraževalnih ukrepov, zaradi česar je povezava med razdeljenimi proizvodi in shemo šibka. Poleg tega je sistem ocenjevanja in spremljanja sheme šolskega mleka pomanjkljiv, medtem ko je treba ta sistem sheme šolskega sadja izboljšati, kar je pomembno zaradi merjenja njune srednjeročne ali dolgoročne uspešnosti.

Drugič, cilj predloga je poenotenje in usklajitev sedanjih različnih pravnih in finančnih okvirov ter povečanje prepoznavnosti ukrepov EU, da se zagotovi globalno usklajen pristop SKP k razdeljevanju proizvodov v šolah in čim večja učinkovitost upravljanja. Čeprav sta sedanji shemi osredotočeni na podobne cilje in ciljne skupine, sta preslabo usklajeni in premalo dosledni, ker sta se razvijali neodvisno druga od druge ter v različnih obdobjih. Sedanji razdrobljeni sistem vključuje množico različnih pristopov in sporočil, kar bi lahko negativno vplivalo na uspešnost celotne ureditve. Ta težava je posledica različnih pravnih in finančnih okvirov, razlik na trgu med zadevnimi proizvodi in odločitev na ravni držav članic glede načina izvajanja obeh shem.

Nazadnje, treba je učinkoviteje porabljati sredstva, namenjena za spodbujanje uživanja kmetijskih proizvodov v šolah, pri čemer bi se finančni potencial shem bolje usmeril, da bi bil učinek čim večji, stroškovna učinkovitost razdeljevanja pa bi se povečala. Nekatere sedanje pomanjkljivosti so skupne obema shemama (na primer veliko upravno in organizacijsko breme), druge pa so značilne bodisi samo za shemo šolskega sadja (predvsem za približno 30 % premajhna izraba njenega potenciala in velike razlike v stroških proizvodov, namenjenih za razdeljevanje) bodisi samo za shemo šolskega mleka (možen učinek mrtvih izgub, slabo razmerje med stroški in koristmi).

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Pregled šolskih shem se je začel oktobra 2012.

Med postopkom ocenjevanja učinka je bilo izvedeno javno posvetovanje, h kateremu so bile povabljene zainteresirane strani, da bi prispevale k pregledu. Postopek javnega posvetovanja je temeljil na posvetovalnem dokumentu, zasnovanem na podlagi devetih odprtih vprašanj. Posvetovanje je potekalo 12 tednov na podlagi spletnega vprašalnika. Poleg tega so bili v okviru postopka organizirani ločeni sestanki in predstavitve mnenj, vključno s sestankom z deležniki, ki je potekal 15. marca 2013.

V oceni učinka so opisani trije scenariji, in sicer: 1) možnost brez sprememb, v okviru katere se ohranijo ločeni okviri za razdeljevanje v šolah, a vključijo popravki teh shem iz SKP 2020; 2) scenarij prilagoditve, v okviru katerega se prouči, ali se cilji pregleda lahko dosežejo z ohranitvijo sedanjih ločenih okvirov in uvedbo ukrepov/sprememb za premostitev vrzeli med izobraževalnima razsežnostma sedanjih shem, okrepi sinergije med shemama, dodatno poenostaviti in izboljšati programe izven okvira SKP 2020, ter 3) scenarij priprave novega okvira, ki vključuje precejšnje spremembe politike v obliki skupnega pravnega in finančnega okvira za razdeljevanje omejenega števila proizvodov, dopolnjuje pa ga usmeritev na dolgoročne cilje z okrepljeno izobraževalno razsežnostjo sheme.

Na podlagi ocen sedanjih okvirov politike ter analize prihodnjih izzivov in potreb se v okviru ocene učinka ocenijo in primerjajo učinki teh treh alternativnih scenarijev politik glede na njihov potencial za doseganje ciljev ter v smislu njihove uspešnosti, učinkovitosti in usklajenosti s krovnimi cilji:

- S scenarijem brez sprememb, ki določa okrepitev sheme šolskega sadja, bi se dodatno povečale obstoječe vrzeli med izobraževalnima razsežnostma obeh šolskih shem, prav tako se ne bi bistveno izboljšala učinkovitost upravljanja. Prav tako ima ta scenarij omejen učinek na zagotavljanje enotnih in prepoznavnih ukrepov EU. Kljub proračunski nevtralnosti vsebuje določeno stopnjo proračunske negotovosti, ker financiranje sheme šolskega mleka ni omejeno. Ohranjajo se visoka stopnja upravnega bremena v primerjavi s koristmi (slabo razmerje med stroški in koristmi), velike razlike v učinkovitosti zaradi velikih razlik pri stroških proizvodov za shemo šolskega sadja ter možnost učinka mrtvih izgub v okviru sheme šolskega mleka. Obstajajo dvomi glede tega, ali lahko ta možnost omogoči ustrezen odziv na nekatere nastajajoče izzive, povezane z vzorci uživanja in povpraševanjem po svežih kmetijskih proizvodih. V okviru tega scenarija je prispevek k horizontalnim ciljem boljše regulacije in poenostavitve omejen, medtem ko s svojim potencialom bolje prispeva k ciljem javnega zdravstva, ki so zmanjšanje neenakosti v zdravju z nacionalnimi strategijami in ciljnimi usmerjanjem.
- Po drugi strani bodo glavni učinki scenarija prilagoditve, v okviru katere se ohrani sedanja ločena zasnova, izhajali iz okrepitve izobraževalne razsežnosti sheme šolskega mleka in sinergij pri izvajanju obeh shem. To bi zagotovilo večji prispevek k dolgoročnim ciljem trajnostnega povečanja povpraševanja po teh kmetijskih proizvodih in oblikovanja bolj zdravih prehranjevalnih navad. Ima pozitiven učinek na krepitev sinergij, ki pa so omejene zaradi različnih finančnih ureditev shem. Zmanjšanje upravnega bremena pa s sinergijami in skupnimi postopki zagotavlja več koristi in manjšo celovitost.
- Scenarij priprave novega okvira preusmerja sedanjo šolsko ureditev na zasnovo z ukrepi, ki bolje prispevajo k uresničevanju dolgoročnih ciljev shem, in odpravlja vrzeli v zasnovi, ki trenutno obstajajo med obema shemama. Nadalje državam članicam daje večjo prožnost pri upravljanju šolskih programov in jim omogoča, da svoje ukrepe usmerijo glede na prednostne potrebe, pri čemer jim zagotavlja dovolj prožen proračun, da lahko krijejo različne finančne pravice in se odzivajo na spremembe razmer. Poleg tega njegova zasnova zagotavlja največji učinek šolskih ukrepov v okviru fiksno določenega proračuna. Odpravlja negotovosti, povezane s proračunom EU, saj določa stalno letno omejitev za šolske ukrepe, kar se ujema s sedanjim absorpcijskim potencialom (SKP za leto 2020). Boljše ureditve financiranja in pogoji za sodelovanje bi omogočili učinkovitejše izkoriščenje obstoječega potenciala.

V oceni učinka se na podlagi opisanega sklepa, da je scenarij priprave okvira najbolj uravnotežen pri postopnem preusmerjanju šolskih shem k dolgoročnim ciljem, omogočanju boljšega odzivanja na krovne težave upadanja uživanja sadja, zelenjave in mleka ter naraščajoče stopnje debelosti ter vzpostavljanju pomembne povezave s kmetijstvom in različnimi kmetijskimi proizvodi.

Med postopkom se je vseskozi veliko pozornosti namenjalo poenostavitvi, ki jo je treba izboljšati na več načinov, k temu pa bodo največ prispevali akti Komisije, s katerimi se bodo nekatere zahteve združile ali odpravile.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Predlaga se vzpostavitev skupnega pravnega in finančnega okvira za razdeljevanje sadja in zelenjave ter mleka otrokom v šolah ob podpori okrepljenih izobraževalnih ukrepov, da se ponovno utrdi povezava s kmetijstvom in različnimi kmetijskimi proizvodi, pa tudi s širšimi vprašanji, kot so vprašanja javnega zdravstva in okoljska vprašanja. Novi okvir ne bi vplival na proračun in bi se izvajal v skladu s proračunom, predvidenim za šolske sheme v okviru SKP do leta 2020. Struktura nove sheme temelji predvsem na obstoječih elementih obeh shem, ki se štejejo za dobro delujoče in učinkovite.

Ta predlog temelji na členu 42 in členu 43(2) Pogodbe. Sklada se z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, pri čemer so okvir za ukrepanje in osnovna načela določeni na ravni EU, države članice pa ohranijo dovolj svobode, da shemi prilagodijo glede na svoje prednostne naloge in v skladu z nacionalnimi/regionalnimi posebnostmi, ter da določijo lastne cilje in načine izvedbe.

Glavni elementi novega predloga so:

- Preusmeritev razdeljevanja: predlaga se, da se razdeljevanje proizvodov v šolah usmeri na dve skupini „osnovnih proizvodov“, to sta sveže sadje in zelenjava (vključno z bananami) ter konzumno mleko, pri čemer vsebnost maščob za konzumno mleko določijo nacionalni zdravstveni organi. Takšna usmeritev bi bila koristna iz več razlogov: šole bi imele manj dela z organizacijo, zlasti ker bi se razdeljevanje izvajalo v okviru fiksno določenega proračuna; poleg tega je skladno s potrebo, da se trend upadanja uživanja teh dveh skupin proizvodov spremeni. To bi se prav tako skladalo s splošno prakso, saj so najpogostejši proizvodi, ki se razdeljujejo v okviru sedanjih shem, prav sveže sadje in zelenjava ter konzumno mleko. Vendar bi države članice lahko v okviru tematsko obarvanih izobraževalnih ukrepov razširile izbor tudi na druge kmetijske proizvode.
- Poenotenje finančnih določb in izboljšanje pogojev za financiranje, da se sredstva učinkoviteje porabijo:
 - Državam članicam bi se lahko dodelila ločena finančna sredstva za sadje in zelenjavo (vključno z bananami) ter za mleko, pri čemer bi se upoštevale razlike med proizvodi in njihovimi oskrbovalnimi verigami ter razlike glede uživanja teh proizvodov med posameznimi državami članicami. Finančna sredstva za sadje in zelenjavo bi bila skladna s proračunom, predvidenim v SKP do leta 2020 (150 milijonov EUR), finančna sredstva za mleko pa s pričakovano porabo sredstev (80 milijonov EUR). Zagotovila bi se določena stopnja prožnosti, v skladu s katero bi lahko države članice omejene deleže dodeljenih sredstev prenesle med finančnimi sredstvi na podlagi svojih potreb (prednostno razvrščanje ukrepov s strategijami). V okviru teh finančnih sredstev bi se določili pragovi za podporne ukrepe in druge upravičene ukrepe, kot so ocenjevanje, spremljanje in sporočanje.
 - Na podlagi dosedanjih izkušenj bi se stopnja prispevka, ki ga za kritje stroškov proizvodov zagotovi EU, omejila z določitvijo najvišjega zneska pomoči EU glede na porcijo sadja in zelenjave ter mleka, ne pa s stopnjami sofinanciranja EU, kot je do zdaj veljalo za shemo šolskega sadja v šolah. S tem bi se za sadje in zelenjavo uvedel nov element, ki bi prispeval k zmanjšanju velikih razlik v cenah proizvodov, namenjenih za razdeljevanje, in k poenostavitvi na področju upravljanja. Stopnja subvencioniranja EU za mleko bi se zvišala, zato da bi se zmanjšal učinek mrtvih izgub (z

omogočanjem brezplačnega ali skoraj brezplačnega razdeljevanja) ter izboljšalo razmerje med stroški in koristmi razdeljevanja. Ti elementi predloga so odgovor na zavezo, ki jo je sprejela Komisija² v okviru sprejetja Uredbe Sveta (EU) št. 1370/2013³, da bo pregledala ureditev financiranja sedanjih shem, in sicer pomoči za razdeljevanje mleka, pa tudi sofinanciranja stroškov sheme razdeljevanja sadja v šolah. Države članice bodo lahko še naprej zagotavljale nacionalna doplačila ali pridobivale zasebna finančna sredstva za širjenje obsega in/ali krepitev intenzivnosti svojih ukrepov v okviru šolskih shem.

- Okrepitev izobraževalne razsežnosti: podporni izobraževalni ukrepi bi postali obvezni tudi za razdeljevanje mleka, s čimer bi se odpravila vrzel med sedanjima shemama. Ti ukrepi bi imeli močno izobraževalno razsežnost, usmerjeni pa bi bili na kmetijska vprašanja, prehranska/zdravstvena vprašanja (uravnotežena prehrana) in okoljska vprašanja. Poleg tega bi zagotavljali ključen instrument za (ponovno) povezovanje otrok s hrano, kmetijsko proizvodnjo in kmeti. Izobraževalni ukrepi bi morali biti usmerjeni na šolarje ter, če je možno, vključevati tudi družine in skupnosti, poleg tega pa bi morali obravnavati širše vprašanje trenutne ponudbe zdrave hrane in pijač v šolah. Taki ukrepi so koristni, saj je dokazano, da številni otroci odraščajo, ne da bi vedeli, od kod njihova hrana prihaja oziroma kje in kako je proizvedena in kateri proizvodi so značilni za določene letne čase. Zaradi tega bi se lahko države članice odločile za tematsko obarvane izobraževalne ukrepe, ki bi lahko ob omenjenih dveh skupinah osnovnih proizvodov občasno vključevali tudi druge kmetijske proizvode, na primer jogurte, predelano sadje in zelenjavo, med, oljčno olje in podobno. Nacionalni zdravstveni organi morajo odobriti seznam vseh proizvodov, dobavljenih v okviru sheme, in njihove prehranske vidike. Podporni izobraževalni ukrepi bi morali biti neposredno povezani s kmetijskimi cilji shem in skladni s ciljem spodbujanja zdrave prehrane.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog v primerjavi s sedanjim stanjem ne vpliva na proračun. V okviru predloga se ohrani zgornja meja proračuna za sadje in zelenjavo, ki je trenutno določena v Uredbi št. 1308/2013 (150 milijonov EUR za posamezno šolsko leto). Za mleko so v predlogu predvidena proračunska sredstva v višini 80 milijonov EUR za posamezno šolsko leto, kar se ujema s pričakovanim izvrševanjem proračuna in sklada s skupnimi zneski za odhodke, povezane s trgov, in neposredne pomoči, ki se upoštevajo v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020.

Glede razporeditve odhodkov se bo največja podpora namenila razširjanju in podpornim izobraževalnim ukrepom. V manjšem obsegu pa bodo upravičeni tudi drugi stroški, kot so stroški ocenjevanja, spremljanja in sporočanja. Komisija bo na podlagi izkušenj s sedanjima shemama določila zgornje meje za stroške podpornih izobraževalnih ukrepov in druge s tem povezane stroške.

Podrobnosti o proračunskih in finančnih posledicah so vključene v oceno finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi predlogu.

² Posebni odbor za kmetijstvo, 11. novembra 2013.

³ Uredba Sveta (EU) št. 1370/2013 z dne 16. decembra 2013 o opredelitvi ukrepov za določitev nekaterih pomoči in nadomestil v zvezi s skupno ureditvijo trga za kmetijske proizvode (UL L 346, 20. 12. 2013, str. 12).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Uredbe (EU) št. 1306/2013 glede sheme pomoči za oskrbo izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami ter mlekom**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 42 in člena 43(2) Pogodbe, ob upoštevanju predloga Evropske komisije, po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom, ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴, ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁵, v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V oddelku 1 poglavja II naslova I dela II Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶ sta določeni shema šolskega sadja in zelenjave, vključno z bananami, ter shema šolskega mleka.
- (2) Na podlagi izkušenj, pridobljenih z izvajanjem sedanjih shem, ter ugotovitev zunanjih ocen in naknadne analize različnih možnosti politik je mogoče sklepati, da je utemeljitev, zaradi katere sta bili vzpostavljeni obe šolski shemi, še vedno aktualna. V sedanjih časih, ko uživanje sadja in zelenjave, vključno z bananami, ter mlečnih proizvodov upada, še dodatno pa ga poslabšujejo trendi uživanja močno predelanih živil, ki pogosto vsebujejo tudi veliko dodanih sladkorja, soli in maščobe, je potrebno ohraniti pomoč Unije pri financiranju razdeljevanja izbranih kmetijskih proizvodov otrokom v izobraževalnih ustanovah.
- (3) Analiza različnih možnosti politike kaže, da je mogoče z enotnim pristopom znotraj skupnega pravnega in finančnega okvira primerneje in uspešneje doseči določene cilje, za katere si s shemama prizadeva skupna kmetijska politika. To bi državam članicam omogočilo, da bi dosegle čim večji učinek razdeljevanja v okviru stalnega proračuna ter povečale učinkovitost upravljanja. Vseeno pa bi morali določeni elementi, kot so proračunska sredstva za posamezno shemo, ostati ločeni, saj je treba upoštevati razlike med sadjem in zelenjavo, vključno z bananami, ter mlečnimi proizvodi ter njihovimi oskrbovalnimi verigami. Glede na izkušnje s sedanjima shemama bi se morale države članice za sodelovanje v shemi odločiti prostovoljno. Ob upoštevanju različnih razmer glede uživanja teh proizvodov v posameznih državah članicah, bi bilo treba sodelujočim državam članicam ponuditi možnost, da same izberejo, ali bodo

⁴ UL C , , str. .

⁵ UL C , , str. .

⁶ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in o razveljavitvi Uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20. 12. 2013, str. 671).

razdeljevale vse ali samo enega od proizvodov, primernih za razdeljevanje otrokom v izobraževalnih ustanovah.

- (4) Opažen je bil trend upadanja uživanja, zlasti svežega sadja in zelenjave, vključno z bananami, ter konzumnega mleka. Zato bi bilo razdeljevanje v okviru šolskih shem primerno usmeriti na te proizvode. S tem pa bi se zmanjšalo organizacijsko breme za šole in povečal učinek razdeljevanja v okviru omejenega proračuna, prav tako pa je to skladno s sedanjo prakso, saj se prav ti proizvodi razdeljujejo najpogosteje.
- (5) Izobraževalni ukrepi, ki podpirajo razdeljevanje, so nujni, da bi se s shemo uspešneje dosegali kratkoročni in dolgoročni cilji povečanja uživanja izbranih kmetijskih proizvodov ter spodbujala bolj zdrava prehrana. Ti ukrepi bi morali glede na svoj pomen spremljati razdeljevanje sadja in zelenjave, vključno z bananami, ter razdeljevanje mleka. Upravičeni bi morali biti do pomoči Unije. Podporni ukrepi pomenijo ključno orodje za ponovno povezovanje otrok s kmetijstvom in kmetijskimi proizvodi ter za doseganje ciljev, zastavljenih v okviru sheme, zato bi morale imeti države članice možnost, da v svoje tematsko obarvane ukrepe vključijo širši izbor kmetijskih proizvodov. Vendar bi morali za spodbujanje zdravih prehranjevalnih navad v tem postopku sodelovati nacionalni zdravstveni organi, ki morajo potrditi seznam teh proizvodov in obe skupini proizvodov, primernih za razdeljevanje, ter odločiti o njihovih prehrabnih vidikih.
- (6) Da se zagotovi dobro proračunsko upravljanje, bi bilo treba določiti fiksno zgornjo mejo za pomoč Unije za razdeljevanje sadja in zelenjave, vključno z bananami, ter mleka. Zagotoviti bi bilo treba tudi podporne izobraževalne ukrepe in s tem povezane stroške. Zgornja meja bi morala izražati trenutno stanje. Kar zadeva stopnjo finančnega prispevka Unije, bi se morali modeli financiranja glede na pridobljene izkušnje in zaradi poenostavitve upravljanja približati in osnovati na enotnem pristopu. Zato je primerno, da se stopnja pomoči Unije glede cene proizvodov omeji z določitvijo najvišjega zneska pomoči Unije glede na porcije sadja in zelenjave, vključno z bananami, in mleka, ter da se odpravi načelo obveznega sofinanciranja za sadje in zelenjavo, vključno z bananami. Zaradi nestanovitnosti cen zadevnih proizvodov bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z ukrepi, s katerimi se določijo stopnje pomoči Unije glede cen porcije proizvodov, in opredelitev porcije.
- (7) Za učinkovito in ciljno usmerjeno porabo sredstev Unije bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z ukrepi za določanje okvirnih dodelitev pomoči Unije za posamezno državo članico ter metodami za prerazporeditev pomoči med državami članicami na podlagi prejetih zahtevkov za pomoč. V skladu s prostovoljnim pristopom k razdeljevanju bi bilo treba okvirne dodelitve določiti ločeno za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ter za mleko. Razdelitveni ključ za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, bi moral izražati sedanje dodelitve držav članic, temeljiti pa bi moral na objektivnih merilih, po katerih je število otrok, starih med šest in deset let, izraženo kot delež prebivalstva, ter upoštevati tudi razvitost zadevnih regij. Da bi države članice lahko ohranile obseg svojih sedanjih shem in da bi se tudi druge spodbudilo k sodelovanju pri razdeljevanju mleka, je primerno uporabiti kombinacijo dveh ključev za dodelitev sredstev za mleko, ki sta: pretekla uporaba sredstev s strani držav članic v okviru sheme šolskega mleka, za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, pa se uporabljajo objektivna merila, po katerih je število otrok, starih med šest in deset let, izraženo kot delež prebivalstva. Za določanje ustreznega razmerja med obema ključema bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s sprejemanjem

dodatnih pravil glede ravnotežja med meriloma. Ob upoštevanju ponavljajočih se demografskih sprememb ali razvitosti regij v državah članicah bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z izvedbo ocene na vsake tri leta, s katero bi se ugotavljalo, so dodelitve držav članic na podlagi teh meril še vedno posodobljene.

- (8) Da bi države članice z manjšim prebivalstvom lahko izvajale stroškovno učinkovito shemo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določanjem najmanjšega zneska pomoči Unije, do katerega so upravičene države članice, za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ter za mleko.
- (9) Države članice, ki želijo sodelovati pri razdeljevanju sadja in zelenjave, vključno z bananami, in/ali mleka, morajo vsako leto vložiti zahtevek za pomoč Unije, da se zagotovi dobro vodenje in upravljanje proračuna. Zaradi poenostavitve postopkov in upravljanja bi bilo treba vložiti ločene zahtevke za pomoč. Komisija bi se morala po prejemu zahtevkov držav članic odločiti glede dokončnih dodelitev sredstev za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ter mleko v okviru proračunskih sredstev in po upoštevanju omejenih prenosov med svojimi dodelitvami, s čimer bi se spodbujalo prednostno razvrščanje razdeljevanja na podlagi prehranskih potreb. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z ukrepi za določanje pogojev in omejitev za te prenose.
- (10) Nacionalno strategijo bi treba obravnavati kot pogoj za sodelovanje držav članic v shemi in kot strateški večletni dokument, v katerem so določeni cilji, ki jih želijo doseči države članice, in njihove prednostne naloge. Države članice bi morale imeti možnost rednega posodabljanja strategij, zlasti zaradi ocen in ponovnih presoj prednostnih nalog ali ciljev.
- (11) Za zagotovitev prepoznavnosti sheme bi morale države članice v svojih strategijah pojasniti, na kakšen način bodo zagotavljale dodano vrednost svojih shem, zlasti kadar so proizvodi, financirani znotraj sheme Unije, zaužiti istočasno kot drugi obroki, ki jih otroci prejmejo v izobraževalnih ustanovah. Da bi shema Unije dosegala svoj izobraževalni namen in da bi se zagotovila njegova učinkovitost, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pravili, ki se nanašajo na razdeljevanje proizvodov, financiranih znotraj sheme Unije, glede na druge obroke v izobraževalnih ustanovah in njihovo pripravo.
- (12) Da bi cene proizvodov, ki jih prejmejo otroci znotraj sheme, popolnoma izražale znesek prejete pomoči in da se subvencionirani proizvodi ne bi uporabljali v druge namene, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z vzpostavitvijo spremljanja cen v okviru sheme.
- (13) Ob upoštevanju odprave načela sofinanciranja za razdeljevanje sadja in zelenjave je treba spremeniti ustrezne določbe Uredbe (EU) št. 1306/2013⁷.
- (14) Uredbi (EU) št. 1308/2013 in (EU) št. 1306/2013 je treba ustrezno spremeniti. Da se upošteva periodičnost šolskega leta, se morajo nova pravila uporabljati od 1. avgusta 20XX, –

⁷ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter o razveljavitvi Uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20. 12. 2013, str. 549).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Sprememba Uredbe (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov

Uredba (EU) št. 1308/2013 se spremeni:

- (1) Naslov oddelka 1 poglavja II naslova I dela II se nadomesti z naslednjim:
„POMOČ ZA OSKRBO IZOBRAŽEVALNIH USTANOV S KMETIJSKIMI PROIZVODI“
- (2) razdelek „pododdelek 1“ in naslov „Shema šolskega sadja in zelenjave“ se črtata;
- (3) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Pomoč za oskrbo sadja in zelenjave, banan in mleka, podporne izobraževalne ukrepe ter s tem povezane stroške

1. Pomoč Unije se dodeli otrokom v izobraževalnih ustanovah iz člena 22 za:
 - (a) dobavo sadja in zelenjave, banan in mleka;
 - (b) podporne izobraževalne ukrepe ter
 - (c) nekatere, s tem povezane, logistične stroške in stroške razdeljevanja, opreme, oglaševanja, spremljanja in ocenjevanja.
2. Države članice, ki želijo sodelovati v shemi pomoči, vzpostavljeni v odstavku 1 (v nadaljnjem besedilu: šolska shema), lahko razdeljujejo bodisi sadje in zelenjavo, vključno z bananami, bodisi mleko iz oznake KN 0401 ali oboje.
3. Države članice morajo kot pogoj za sodelovanje v šolski shemi pred začetkom sodelovanja v shemi in nato vsakih šest let izdelati nacionalno ali regionalno strategijo za izvajanje sheme. Država članica lahko spremeni nacionalno strategijo, zlasti ob upoštevanju spremljanja in ocenjevanja. V okviru strategije je treba opredeliti vsaj potrebe, ki jim je treba zadostiti, te potrebe prednostno razvrstiti, določiti ciljno populacijo in pričakovane rezultate ter količinsko opredeljene cilje, ki jih je treba doseči glede na prvotno stanje, ter določiti najustreznejše instrumente in ukrepe za uresničevanje teh ciljev.
4. Države članice zaradi učinkovitosti šolske sheme določijo tudi podporne izobraževalne ukrepe, ki lahko vključujejo ukrepe in dejavnosti, namenjene za povezovanje otrok s kmetijstvom in širšim izborom kmetijskih proizvodov, s katerimi se izobražujejo o s tem povezanih vprašanjih, kot so zdrave prehranjevalne navade, boj proti živilskim odpadkom, lokalne prehranske verige ali ekološko kmetovanje.
5. Države članice pri izdelavi strategij sestavijo seznam kmetijskih proizvodov, ki se lahko ob sadju in zelenjavi, bananah in mleku občasno vključijo med podporne izobraževalne ukrepe.
6. Države članice izberejo proizvode, namenjene za razdeljevanje ali vključitev med podporne izobraževalne ukrepe, na podlagi objektivnih meril, med

katerimi so lahko zdravstveni in okoljski vidiki, sezonskost, sorta ali razpoložljivost lokalnih proizvodov, pri čemer, če je možno, dajo prednost proizvodom, s poreklom iz Unije, zlasti lokalnim nabavam, organskim proizvodom, kratkim dobavnim verigam ali okoljevarstvu.

7. Za spodbujanje zdravih prehranjevalnih navad pristojni zdravstveni organi posameznih držav članic potrdijo seznam vseh proizvodov, dobavljenih v okviru šolske sheme, in odločijo o njihovih prehrabnih vidikih.“

(4) Vstavi se člen 23a:

„Člen 23a

Določbe o financiranju

1. Pomoč, dodeljena v okviru šolske sheme, za razdeljevanje proizvodov, podporne izobraževalne ukrepe in s tem povezane stroške iz člena 23(1) ter ne glede na določbe odstavka 4 ne presega:

- (a) za sadje in zelenjavo ter banane: 150 milijonov EUR na šolsko leto;
- (b) za mleko: 80 milijonov EUR na šolsko leto.

Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 227, v katerih določi stopnjo pomoči Unije, ki se lahko plača za ceno porcije sadja in zelenjave, vključno z bananami, ter mleka, ter opredeli porcijo. Komisija je prav tako pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 227, v katerih določi najmanjši in največji znesek financiranja podpornih izobraževalnih ukrepov v okviru letnih dokončnih dodelitev državam članicam.

2. Pomoč iz odstavka 1 se dodeli posamezni državi članici ob upoštevanju naslednjega:

- (a) za sadje in zelenjavo, vključno z bananami: objektivna merila na podlagi:
 - (i) števila otrok, starih med šest in deset let, izraženega kot delež prebivalstva;
 - (ii) stopnje razvitosti regij v državi članici, zato da se zagotovi večja pomoč manj razvitim regijam v smislu člena 3(5) te uredbe, najbolj oddaljene regije iz člena 349 Pogodbe, in/ali manjše Egejske otoke v smislu člena 1(2) Uredbe (EU) št. 229/2013;
- (b) za mleko: pretekla uporaba sredstev v okviru prejšnjih shem za oskbo otrok z mlekom in mlečnimi proizvodi ter objektivnega merila na podlagi deleža otrok, starih med šest in deset let.

Komisija bo vsaj vsaka tri leta ocenila, ali se okvirne dodelitve za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ter za mleko skladajo z objektivnim merilom iz tega odstavka.

3. Države članice se vsako leto prijavijo za sodelovanje v šolski shemi, tako da vložijo zahtevek za pomoč Unije za vsak proizvod, ki ga želijo razdeljevati, kot je določeno v členu 23(1)(a).
4. Države članice lahko prenesejo do 15 % svojih okvirnih dodelitev za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ali za mleko na drugi sektor, ne da pri tem presežejo skupno zgornjo mejo v višini 230 milijonov EUR, ki izhaja iz

zneskov iz točk (a) in (b) odstavka 1, in sicer pod pogoji, ki jih določi Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 227.

5. Šolska shema ne posega v nobeno ločeno nacionalno šolsko shemo, ki je skladna z zakonodajo Unije.
6. Države članice lahko v skladu s členom 217 poleg pomoči Unije dodelijo tudi nacionalno pomoč.
7. Unija lahko na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1306/2013 financira tudi ukrepe obveščanja, spremljanja in ocenjevanja v zvezi s šolsko shemo, med drugim namenjene osveščanju javnosti, in s tem povezane ukrepe mrežnega povezovanja.
8. Države članice, ki sodelujejo v šolski shemi, na krajih razdeljevanja hrane javno navedejo svoje sodelovanje ter da shemo pomoči subvencionira Unija. Države članice zagotavljajo dodano vrednost in prepoznavnost šolske sheme Unije pri zagotavljanju drugih obrokov v izobraževalnih ustanovah“.

(5) Člena 24 in 25 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 24

Prenos pooblastila

1. Da bi pri otrocih spodbujali zdrave prehranjevalne navade in zagotovili, da se pomoč v okviru šolske sheme nameni otrokom iz ciljne skupine iz člena 22, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih glede:
 - (a) dodatnih meril v zvezi z namenjanjem pomoči s strani držav članic;
 - (b) odobritve in izbora prosilcev za pomoč s strani držav članic;
 - (c) priprave nacionalnih ali regionalnih strategij ter glede podpornih izobraževalnih ukrepov.
2. Da bi zagotovili učinkovito in ciljno usmerjeno porabo evropskih sredstev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:
 - (a) okvirni razporeditvi med državami članicami pomoči za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ter mleko in po potrebi spremembo te dodelitve na podlagi ocene iz drugega pododstavka člena 23a(2), najmanjših zneskih pomoči Unije za vsako državo članico, metodi za prerazporeditev dodelitev pomoči med državami članicami na podlagi prejetih zahtevkov ter dodatnih pravilih, ki se nanašajo na to, kako je treba upoštevati merila iz prvega pododstavka člena 23a(2) pri dodelitvi sredstev;
 - (b) pogoji glede prenosov med dodelitvami za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, ter mleko;
 - (c) stroški in/ali ukrepi, ki so upravičeni do pomoči Unije, in možnostjo določitve najmanjšega in največjega zneska za določene stroške;
 - (d) obveznostjo držav članic, da spremljajo in ocenijo učinkovitost svoje šolske sheme.

3. Da se spodbudi ozaveščenost s šolsko shemo, se na Komisijo prenese pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 227, s katerimi se od držav članic s shemo šolskega sadja in zelenjave zahteva, da javnost obvestijo o vlogi pomoči Unije pri subvencioniranju.
4. Za zagotavljanje dodane vrednosti in prepoznavnosti sheme Unije je Komisija pooblaščen, da v skladu s členom 227 sprejme delegirane akte v zvezi s pravili o razdeljevanju proizvodov pri zagotavljanju drugih obrokov v izobraževalnih ustanovah.
5. Ob upoštevanju potrebe, da se mora pomoč odražati v ceni, po kateri so proizvodi na voljo v okviru šolske sheme, lahko Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 227, sprejme pravila za uvedbo spremljanja cen v znotraj sheme.

Člen 25

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko z izvedbenimi akti sprejme ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega oddelka, vključno z:

- (a) dokončno dodelitvijo pomoči za sadje in zelenjavo, vključno z bananami, in/ali mleko sodelujočim državam članicam v mejah, določenih v členu 23a(1), ob upoštevanju prenosov iz člena 23a(4);
- (b) informacijami, ki se navedejo v strategijah držav članic;
- (c) zahtevki za pomoč in plačili pomoči;
- (d) načini obveščanja javnosti o shemi in z njo povezanih ukrepih mrežnega povezovanja;
- (e) predložitvijo, obliko in vsebino poročil o spremljanju in vrednotenju, ki jih pripravijo države članice, ki sodelujejo v šolski shemi;
- (f) upravljanjem spremljanja cen.“

(6) Pododdelek 2 se črta.

(7) Člen 217 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 217

Nacionalna plačila za razdeljevanje proizvodov otrokom

Države članice lahko poleg pomoči Unije iz člena 23 izplačajo nacionalna plačila za dobavo proizvodov otrokom v izobraževalnih ustanovah ali za s tem povezane stroške iz člena 23(1)(c).

Države članice lahko ta plačila financirajo z dajatvijo v zadevnem sektorju ali s kakšnim drugim prispevkom iz zasebnega sektorja.

Države članice lahko poleg pomoči Unije iz člena 23 izplačajo nacionalna plačila za financiranje podpornih izobraževalnih ukrepov iz člena 23(4).“

(8) Priloga V se črta.

Člen 2

Sprememba Uredbe (EU) št. 1306/2013

V členu 4(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) Finančni prispevek Unije za ukrepe v zvezi z boleznimi živali in izgubo zaupanja potrošnikov iz člena 220 Uredbe (EU) št. 1308/2013.“

Člen 3

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta Uredba začne veljati [...] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. avgusta XXXX.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Cilji
- 1.5. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.3. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Uredbe (EU) št. 1306/2013 glede sheme pomoči za oskrbo izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami ter mlekom

Uredba Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1370/2013 o opredelitvi ukrepov za določitev nekaterih pomoči in nadomestil v zvezi s skupno ureditvijo trga za kmetijske proizvode

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB⁸

1.3. Vrsta predloga/pobude

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**⁹

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Namen predloga je trajnostno povečati delež sadja in zelenjave ter mlečnih proizvodov v prehrani otrok, s čimer se prispeva k ciljem skupne kmetijske politike (SKP), ki so stabilizacija trgov in zagotavljanje dolgoročnega povpraševanja. Predlog prav tako želi prispevati k širšim ciljem javnega zdravstva, ki so zmanjšanje prekomerne telesne teže in debelosti ter preprečevanja bolezni, povezanih s prehrano, z oblikovanjem trajnostnih zdravih prehranjevalnih navad.

1.4.2. Posamezni cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Posamezni cilj: Izboljšati dostop do hrane za občutljive družbene skupine

Zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB 05 02 „Intervencije na kmetijskih trgih“

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Pričakuje se, da bo predlog spremenil znanje, odnos in izbiro mladih glede hrane in njenih virov ter njihovo dožemanje kmetijstva in kmetijskih proizvodov.

Poleg tega se pričakuje, da bo izboljšal stroškovno učinkovitost razdeljevanja proizvodov z boljšim ciljnim usmerjanjem pomoči Unije.

Prav tako bi povečal delež proračuna, porabljenega za spremljevalne ukrepe, s čimer bi okrepil njihov učinek na prehranjevanje ciljnih skupin ter odpravil vrzel med izobraževalno razsežnostjo sheme šolskega sadja na eni strani in izobraževalno razsežnostjo sheme šolskega mleka na drugi.

Zagotovil bi skupni okvir za posamezne države članice in povečal prepoznavnost intervencij EU.

⁸ ABM: upravljanje po dejavnostih – ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

⁹ Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

1.4.4. Kazalniki rezultatov in posledic

V zvezi s cilji so bile določene tri skupine kazalnikov:

Kazalniki posledic:

- sprememba neposrednega in posrednega uživanja svežega sadja in zelenjave pri otrocih po petih letih izvajanja intervencijskih ukrepov,
- sprememba neposrednega in posrednega uživanja konzumnega mleka pri otrocih po petih letih izvajanja intervencijskih ukrepov,
- izboljšanje splošne kakovosti prehrane.

Glavni kazalniki rezultatov:

- % razpoložljivega proračuna za spremljevalne ukrepe,
- % izvedenih spremljevalnih ukrepov, ki se nanašajo na kmetijstvo in kmetijske proizvode,
- stopnja učinkovitosti porabe sredstev za spodbujanje uživanja kmetijskih proizvodov v šolah.

Glavni kazalniki realizacije:

- število spremljevalnih ukrepov, izvedenih v državah članicah,
- število otrok, vključenih v spremljevalne ukrepe, in delež vseh sodelujočih otrok,
- število spremljevalnih ukrepov v zvezi s kmetijstvom v državah članicah,
- stroški na porcijo,
- število sodelujočih držav članic, šol in otrok,
- količine proizvodov, razdeljenih v šolah (število porcij sadja in zelenjave ter mleka).

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno

Predlog temelji na potrebi po trajnostnem povečanju uživanja sadja in zelenjave ter mleka pri otrocih in potrebi po oblikovanju zdravih prehranjevalnih navad otrok.

SedANJI šolski shemi v okviru SKP vsebujeta nekatere pomanjkljivosti pri zasnovi in delovanju, ki jih je treba odpraviti, saj omejujejo potencial shem za doseganje ciljev spodbujanja uživanja kmetijskih proizvodov (tržni cilj) in zdrave prehrane otrok (zdravstveni cilj).

Opređeljene težave se nanašajo na vrzel med zasnovo shem in njunimi cilji (različna izobraževalna orodja po shemah), preslabo usklajenost in premajhno doslednost shem ter pomanjkljivosti, ki omejujejo takojšnji učinek porabe sredstev (veliko upravno in organizacijsko breme pri obeh shemah, za 30 % premajhno izvrševanje proračuna pri shemi šolskega sadja, možnost učinka mrtvih izgub in slabo razmerje med stroški in koristmi sheme šolskega mleka).

Vzroki se nanašajo predvsem na regulativne pomanjkljivosti, različna finančna okvira, razlike v izvedbi med državami članicami in nekatere zunanje dejavnike.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja EU

Ukrep na ravni EU zagotavlja potrebna sredstva za pobude po celotni EU in dodatne vire financiranja, ki državam članicam omogočajo širitev področja izvajanja njihovih ukrepov in povečanje uspešnosti ukrepov. Če bi se države članice morale zanašati izključno na lastna finančna sredstva, jih večina ne bi mogla izpeljati ambicioznih pobud. Poleg tega zagotavlja večjo verodostojnost shem v državah članicah in

povečuje ugled EU in osveščenost o EU. Okvir EU ima dodano vrednost pri omogočanju neprekinjenega prenosa in izmenjave znanja, preglednosti in izkušenj.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

V okviru skupne kmetijske politike (SKP) EU se trenutno izvajata dve šolski shemi, ki ju financira EU in ki sta namenjeni otrokom v šolskem okolju, in sicer shema šolskega mleka in shema šolskega sadja. Skupni namen obeh shem je trajnostno povečati delež teh proizvodov v prehrani otrok v zgodnjem obdobju, ko se oblikujejo njihove prehranjevalne navade, in tako prispevati k ciljem SKP, zlasti k stabilizaciji trgov in zagotavljanju dolgotrajnega povpraševanja. Poleg tega sta shemi skladni s širšimi cilji javnega zdravstva, saj prispevata k oblikovanju trajnostnih zdravih prehranjevalnih navad.

Toda kljub pozitivni vključitvi shem v šole in priznanju njunega potenciala je na podlagi ugotovitev iz različnih poročil – zlasti zunanjih vrednotenj sheme šolskega mleka in sheme šolskega sadja, izvedenih pod okriljem Komisije, in posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 10/2011 – in izkušenj, pridobljenih po več letih izvajanja, mogoče prepoznati potrebo po dodatnih izboljšavah obeh shem, da se poveča učinkovito upravljanje in njuna uspešnost. Nedavni sporazum glede reforme SKP je že obravnaval nekatere opredeljene težave.

1.5.4. Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

Ob upoštevanju posebnosti sektorja je predlog skladen s promocijo kmetijskih proizvodov. Prav tako je skladen z cilji javnega zdravstva (obvladovanje telesne teže, neenakosti v zdravju), poenostavitvijo ter načeli in cilji, ki so določeni v strategiji Evropa 2020.

1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

☐ Časovno omejen(-a) predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.

☒ Časovno neomejen(-a) predlog/pobuda:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja¹⁰

☐ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☐ z lastnimi službami, vključno s svojimi zaposlenimi v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☒ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☐ Posredno upravljanje s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

¹⁰

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

V okviru nove sheme sta spremljanje in vrednotenje vključena v stroške, ki so upravičeni do pomoči EU, zaradi njunega pomena za dobro upravljanje in oceno uspešnosti/učinkovitosti sheme glede na opredeljene cilje. Prav tako je vzpostavljena povezava z večletno (šestletno) nacionalno/regionalno strategijo.

Spremljanje se bo izvajalo na podlagi letnih poročil držav članic, ki morajo vsebovati podatke o porabljenem proračunu, številu sodelujočih šol/otrok in deležu celotnega števila šol/otrok v ciljni skupini, pogostosti, trajanju, času in shemah, povprečni teži in ceni porcije, povprečni količini zaužitih proizvodov na otroka in vseh razdeljenih količinah. Spremljali se bodo tudi spremljevalni ukrepi, in sicer glede uporabljenih metod ter z njimi povezanih stroškov in pogostosti, sodelujočih šol/otrok, sodelovanja deležnikov in razdeljenih proizvodov.

V postopek vrednotenja bodo zajeta poročila držav članic o vrednotenjih po petih letih izvajanja sheme za merjenje srednjeročnih učinkov, ki jim bo po enem letu sledila zunanja ocena, v katero bo zajeta celotna EU, za ovrednotenje izvedbe sheme na ravni držav članic in na ravni EU ter presojo splošne uspešnosti, učinkovitosti, usklajenosti in pomena v skladu s standardi in smernicami za vrednotenje, ki jih določi Komisija. Poleg tega bi se lahko načrtovala tudi zunanja raziskava kazalnikov dolgoročnega učinka.

Pri oblikovanju postopka spremljanja in vrednotenja v okviru nove sheme so se upoštevale zunanje ocene sheme šolskega sadja in sheme šolskega mleka ter posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 10/2011 v zvezi s tema shemama.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

Splošno tveganje, ki ga je mogoče ugotoviti, se nanaša na učinkovitost sheme, tj. na vprašanje, ali pomoč EU doseže končne upravičence sheme in uspešno prispeva k uresničevanju ciljev sheme.

Glede na sedanje izkušnje s shemo šolskega sadja je treba nameniti pozornost predvsem izboru zahtevkov za pomoč in postopkom nabave, na podlagi katerih se dodelijo naročila za razdeljevanje, oglaševanje, spremljanje in vrednotenje. Z določbami o nadzoru se bo urejalo tudi izvajanje omenjenih naročil. Javna naročila so lahko področje potencialni težav za šolsko shemo.

Za ostala tveganja, kot so možnost učinka mrtvih izgub in čezmerni stroški za razdeljene proizvode ali marže za dobavitelje, se lahko predvidijo določbe (npr. na ravni pomoči EU glede na razdeljene porcije).

V zvezi s spremljevalnimi ukrepi lahko nastane tveganje prekrivanja z izobraževalnimi ukrepi v šolah in s promocijo kmetijskih proizvodov. Da ne bi prihajalo do tega, bo pri opredelitvi teh ukrepov sodelovala strokovna skupina EU, povezava ukrepov s cilji nove sheme pa bo jasno opredeljena. Določbe o nadzoru v zvezi s spremljevalnimi ukrepi se bodo v splošnem nanašale na pristnost odhodkov, kar bo zagotavljalo jamstva tudi v primerih, ko se izvajanje teh ukrepov odda zunanjim izvajalcem.

2.2.2. Podatki o vzpostavljenem sistemu notranje kontrole

Sistem kontrole sestavljajo plačilne agencije in pooblaščen organi nadzora na ravni držav članic.

Za zagotavljanje podrobnosti o upravnem vodenju in opravljenih pregledih na kraju samem bodo potrebna letna poročila držav članic o nadzoru in pregledih na podlagi tistih, ki se že uporabljajo v okviru sedanjih sheme šolskega sadja in zelenjave ter sheme šolskega mleka.

V okviru sistema notranjega upravljanja in kontrole se bodo uporabljala poročila držav članic o spremljanju in vrednotenju ter vrednotenje, ki bo zajelo celotno EU. Strokovna skupina EU bo državam članicam in Komisiji svetovala glede izvedbe, spremljanja in vrednotenja.

2.2.3. Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak

V okviru shem se bo uporabljal obstoječi sistem upravljanja in nadzora za odhodke EKJS.

Ocenjuje se, da se zaradi predloga ne bodo zvišale stopnje napak za EKJS.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Uporabila se bo Uredba (EU) št. 1306/2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju SKP.

Sistemi kontrole običajno vsebujejo izčrpne administrativne kontrole 100 % vlog za pomoči, navzkrižna preverjanja z drugimi podatkovnimi bazami, ko je to ustrezno, in preglede na kraju samem pred plačilom najmanjšega števila transakcij, odvisno od tveganja, povezanega z zadevno ureditvijo. Kadar ti pregledi razkrijejo veliko število nepravilnosti, je treba opraviti dodatne preglede.

V zakonodajnem svežnju za reformo SKP je določeno tudi, da države članice preprečujejo, odkrivajo in odpravljajo nepravilnosti in goljufije, naložijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni v skladu z zakonodajo Unije ali nacionalnim pravom ter izterjajo vsa neupravičena plačila, vključno z obrestmi. V sveženj je vključen samodejni mehanizem potrjevanja za primere, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, v njem je tudi predvideno, da neizterjane zneske poravna zadevna država članica, kadar izterjava ni bila opravljena v štirih letih po datumu izdaje zahtevka za izterjavo ali v osmih letih, če so začeti sodni postopki. Ta mehanizem močno spodbuja države članice, da neupravičena plačila izterjajo takoj, ko je to možno.

Čeprav ni predvideno, da bi EU uradno potrdila strategije držav članice, bodo na začetni stopnji nove sheme določbe o njenih vsebinah (in morebiti tudi predloga) omogočale zgodnje odkrivanje in preprečevanje tveganja goljufij.

Da bi se izognile goljufijam, bodo lahko države članice med izvajanjem tudi vložile zahteve za pravno razlago ali nasvet Komisije in/ali strokovne skupine EU.

Poleg tega se bodo opravljali tudi naknadni pregledi in temeljite preiskave vsake domneve zlorabe sistema.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
		dif./ nedif. (11)	držav Efte ¹²	držav kandidatk ¹³	tretjih držav	v smislu člena 21(2)(b) finančne uredbe
2	05 02 08 12 – Shema šolskega sadja	nedif.	NE	NE	NE	NE
2	05 02 12 08 – Šolsko mleko	nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
		dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk	tretjih držav	v smislu člena 21(2)(b) finančne uredbe
	Ni relevantno		NE	NE	NE	NE

¹¹ Dif. = diferencirana sredstva/nedif = nediferencirana sredstva.

¹² Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

¹³ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

Razdelek večletnega finančnega okvira	2	Trajnostna rast: naravni viri
--	----------	-------------------------------

GD: AGRI			Leto 2014¹⁴	Leto 2016¹⁵	Leto 2017	Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje									
05 02 08 12 – Shema šolskega sadja	obveznosti	(1)	122	0	0	0	0	0	0
	plačila	(2)	122	0	0	0	0	0	0
05 02 12 08 – Šolsko mleko ¹⁶	obveznosti	(1a)	75	0	0	0	0	0	0
	plačila	(2a)	75	0	0	0	0	0	0
Odobritve SKUPAJ	obveznosti	=1+1a	197	0	0	0	0	0	0
	plačila	=2+2a	197	0	0	0	0	0	0
• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	197	0	0	0	0	0	0
	plačila	(5)	197	0	0	0	0	0	0
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ			0	0	0	0	0	0	0
Odobritve	obveznosti	=4+ 6	197	0	0	0	0	0	0

¹⁴ Zneski proračuna za leto 2014 so zgolj informativne narave.

¹⁵ Za primerjavo je predvideno, da se izvedba prične leta 2016. Nadalje se bodo v šolskem letu 2014/2015 povečala finančna sredstva za razdeljevanje sadja v šolah, kot je bilo določeno v reformi SKP (Uredba Sveta (EU) št. 1370/2013 o opredelitvi ukrepov za določitev nekaterih pomoči in nadomestil v zvezi s skupno ureditvijo trga za kmetijske proizvode), predvideno pa je, da se znesek porabi v celoti.

¹⁶ V okviru predloga je za shemo šolskega mleka predviden paket v znesku 80 milijonov EUR na šolsko leto. To se ujema s pričakovano stopnjo izvrševanja proračuna in sklada s celotnimi zneski za odhodke, povezane s trgov, in neposredne pomoči, ki se upoštevajo v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020.

iz RAZDELKA 2 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	=5+ 6	197	0	0	0	0	0	0
---	---------	-------	-----	---	---	---	---	---	---

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	„Upravní odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR

				Leto 2016	Leto 2017	Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	SKUPAJ
GD: AGRI									
• Človeški viri				0	0	0	0	0	0
• Drugi upravni odhodki				0	0	0	0	0	0
GD AGRI SKUPAJ	odobritve			0	0	0	0	0	0

Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0	0	0	0	0	0
---	--------------------------------------	---	---	---	---	---	---

v mio. EUR

		Leto 2016	Leto 2017	Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	0	0	0	0	0	0
	plačila	0	0	0	0	0	0

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

- X Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR

Cilji in realizacije			Leto 2016		Leto 2017		Leto 2018		Leto 2019		Leto 2020		SKUPAJ		
	REALIZACIJE														
	vrsta ¹⁷	povprečni stroški	ne	stroški	ne	stroški	ne	stroški	ne	stroški	ne	stroški	se	stroški	
POSAMEZNI CILJ			Izboljšati dostop do hrane za občutljive družbene skupine												
realizacija	število spremljevalnih ukrepov														
realizacija	število otrok, vključenih v spremljevalne ukrepe														
realizacija	število spremljevalnih ukrepov v zvezi s kmetijstvom														
STROŠKI SKUPAJ															

¹⁷ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr.: število financiranih izmenjav študentov, število km novozgrajenih cest ...).

3.2.3. Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2016	Leto 2017	Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	SKUPAJ
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	--------

RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira						
Človeški viri	0	0	0	0	0	0
Drugi upravni odhodki	0	0	0	0	0	0
Seštevek za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira	0	0	0	0	0	0

SKUPAJ	0	0	0	0	0	0
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Potrebe po odobritvah za upravne zadeve se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- **X** Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

		<i>Leto 2016</i>	<i>Leto 2017</i>	<i>Leto 2018</i>	<i>Leto 2019</i>	<i>Leto 2020</i>
XX 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)		4	4	4	4	4
XX 01 01 02 (delegacije)						
XX 01 05 01 (posredne raziskave)						
10 01 05 01 (neposredne raziskave)						
XX 01 02 01 (PU, ZU, NNS iz splošnih sredstev)						
XX 01 02 02 (PU, ZU, MSD, LU in NNS na delegacijah)						
XX 01 04 yy	– na sedežu					
	– na delegacijah					
XX 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)						
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)						
Druge proračunske vrstice (navedite)						
SKUPAJ (*)		4	4	4	4	4

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Upravljanje zakonodaje, oblikovanje politik, ekonomske analize in svetovanje, medsektorsko usklajevanje in posvetovanje, notranja komunikacija in obveščanje javnosti, predstavništvo institucij in pogajanje, ravnanje s statističnimi podatki.
Zunanji sodelavci	

3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*

- ☒ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira.

3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☒ V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

Finančni prispevek Unije za to shemo je naveden v točki 3 člena 1 osnutka uredbe. Poleg tega se bo stopnja pomoči Unije (pavšal) za kritje stroškov porcije sadja in zelenjave ter mleka določila z delegiranimi akti.

Stopnja prispevka EU za kritje stroškov proizvodov se bo omejila z določitvijo najvišjega zneska pomoči EU na porcije sadja in zelenjave ter mleka. Države članice bodo lahko zagotavljale nacionalna doplačila ali pridobivale zasebna finančna sredstva za širjenje obsega in/ali krepitev intenzivnosti svojih ukrepov v okviru šolskih shem. Zaradi raznovrstnosti tretjih oseb (javnih in/ali zasebnih) in neobstoja ustreznih podatkov na tej stopnji ni mogoče določiti višine skupnega zneska prispevkov tretjih oseb pri financiranju.

3.3. **Ocenjene posledice za prihodke**

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za razne prihodke.